

Ráiteas Prionsabal maidir le hAcht na Gaeilge TÉ

1. Ní mór do Acht na Gaeilge TÉ an Ghaeilge a aithint mar theanga oifigiúil de chuid Thuaisceart na hÉireann
2. Ní mór an tAcht a reachtú in Westminster taobh istigh d'achar sonraithe aontaithe ama
3. Ní mór do Westminster cur i gcrích an Achta a acmhainniú
4. Ní mór dó a bheith bunaithe ar chur chuige ceartasach
5. Ní mór dó líon agus raon suntasach de chearta ráthaithe a chruthú sna forais pholaitiúla, sna húdaráis áitiúla, i riar na córa, sna seirbhísí poiblí agus i réimsí na fostaíochta, an oideachais agus na meán cumarsáide
6. Ní mór dó cur síos ar na seirbhísí Gaeilge is éigean don rialtas agus d'fhorais phoiblí a sholáthar agus ar an achar ama a bhainfidh sé astu na seirbhísí seo a chur i bhfeidhm
7. Ní mór dó Oifig Choimisinéir Gaeilge TÉ agus an Bord um Chearta agus Phleanáil na Gaeilge a bhunú le forfheidhmiú agus riar an Achta a bhainistiú
8. Ní mór sceideal a bheith ceangailte leis an Acht ina liostófar na forais, idir rialtasach agus phoiblí, is mó a bheas freagrach as seirbhísí Gaeilge a sholáthar. Déanfaidh áisínreachtaí eile comhoibriú leis an Bhord um Chearta agus Phleanáil na Gaeilge chun scéimeanna a fhorbairt a chinnteoidh go gcuirfear seirbhísí Gaeilge i bhfeidhm taobh istigh d'achar sonraithe ama

Statement of Principles in Relation to the Irish Language Act NI

1. The Irish Language Act must make Irish an Official language in NI
2. It must be passed at Westminster within a published and agreed timescale
3. It must be resourced from Westminster
4. It must take a rights-based approach
5. It must create a significant number and range of guaranteed rights in political institutions, local authorities, administration of justice, education and media
6. It must outline the Irish language services that government and public bodies must provide and within what timescale
7. It must establish the Irish Language Commissioner NI and the Bord um Chearta agus Phleanáil na Gaeilge to help manage the implementation and administration of the Act.
8. It must contain a Schedule attached to the Act listing the government and public bodies who will have the greatest role in providing Irish language services. Other agencies will work with Bord um Chearta agus Phleanáil na Gaeilge to develop schemes that will put Irish language services in place within a stated timeframe